

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 14. De peccato simoniæ specialiter, prout committitur in re causaliter
spirituali,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

dam commode vnam personam talis status. De quo Suarez num. 14.

194. Dubium autem hic oritur. An cum expletur est numerus personarum religiosarum, quæ ali possunt ex annuis redditibus monasterij, possit aliqua sufficienter ditata, cum sua dote supra illum numerum admitti. Ratio dubitandi est: quod in cap. vnicò §. primo De statu regularium in sexto, & in Concilio Trident. sess. 25. cap. 3. De regularibus, prohibeatur ne ad monasteria plures moniales admittantur, quam possint ex redditibus eorum sustentari. In contrarium vero est communis consuetudo, optima legum interpres: quam D. Thom. loco citato approbavit. Vnde memorati canones intelligendi sunt prohibere, ne quando plures fœminas monasterium alere non potest, quam in eo iam sicut, non admittantur aliæ sine dote, expensis monasterij alendæ: ita Nauar. (cui Suarez consentit in seq. num. 17.) in tract. de redditibus Eccles. quæst. prima monitione 62. vbi plenius ea de re agit.

195. Dubium aliud hic occurrit: quid dicendum sit, si quis seruiat Religiosis, ob promissionem sibi factam de eo admittendo post aliquod tempus. Ad quod Rosella verbo Simonia §. num. 2. respondet simoniam esse. Syluester vero in cir. quæst. 15. dicto §. id negat. Distinctione autem vniendum est. Nam si loco stipendij promittatur, vel concedatur ingressus, aperte simonia est: si vero gratis inferuiat, vt probeatur, vel vt seruiens alliciat Religiosos ad se facilius vel citius admittendum, non est simonia: quia tale seruitium non habet rationem pretij, sed potius liberalis donationis. Qua ratione cenferi quoque potest non esse simoniam, si religio soluat debita alicuius, vt eam ingrediatur; vel si obstringat se parentes ipsius alere; vel aliud offerat, ea tantum intentione vt alliciat animus ipsius ad amplectendam religionem: quod non esse illicitum habetur ex D. Thom. 2. quæst. 100. art. 3. ad 4.

An autem simonia committatur si quis aliquid det alicui, vt ei sua intercessione ingressum in aliquam religionem impetret, intelligitur satis per explicationem dubij quod in fine seq. cap. proponitur: cum par sit ratio intercessionis factæ pro obtinendo ingressu religionis, & factæ pro ordine, aut beneficio Ecclesiastico obtinendo.

196. Mouet dubitationem Syluester in ead. quæst. 15. dicto 7. An sit simonia, quod quis in ingressu alicuius sodalitatæ, ex statuto promittit se quotannis aliquid daturum. Recteque respondet non esse: quia talis sodalitas non est Religio, sed tantum plurius congregatio ad beneficiendum: in qua laudabile est aliquid imponi pro elemosynis, vel expensis cereorum, & aliarum rerum quæ faciendæ sunt, cum sodales conueniunt ad tractandum de salute animæ suæ. Ita ille.

CAPVT XIV.

De peccato simonia, specialiter prout committitur in re casualiter spiritali.

SVMMARIVM.

- 197 Quando simonia committatur acceptione pecunia pro Sacramento aut sacramentalibus.
- 198 Simonia in ordine quoad ordinantem.
- 199 Eadem quoad ordinatum.
- 200 Item quoad ministros ordinantis.
- 201 Quando simoniacum sit vel non sit id, quod post collationem ordinis datur.
- 202 Quando simoniacum sit dare Episcopo pecuniam, ne alium ordinet.
- 203 Quando dare ianitori pro accessu ad ordinationem.
- 204 Quando dare intercessori ad impetrandam ordinationem.

197. IN numero rerum casualiter spiritalium ponuntur Sacramenta & Sacramentalia: quæ sunt benedictiones quædam, vel consecrationes factæ ab Ecclesia. Pro quibus ratione sui, certum est nihil pecunia æstimabile accipi posse, sine labe simonia. Dico (ratione sui) eo quod ratione laudabilis consuetudinis in sustentationem ministrum a quo

conferuntur, aliquid tanquam elemosyna, aut oblatio accipi potest, iuxta tradita in preced. num. 134 & seq. Nec referri, quod in matrimonio detur dos: non enim datur pro matrimonio vt Sacramentum est, sed vt est contractus quidam ciuilis, quo vir obligat se ad uxorem alendam, & onera matrimonij sustinenda. De singulis in particulari (de quib. Sylu. in verbo Simonia quæst. 8. & plenius præsertim pro speculatione, Suarez in cap. 10. & 11. eiusdem lib. 4.) sufficiet pro præxi nonnulla circa Sacramentum Ordinis annotasse, quoad personas, quæ concurrunt ad illius collationem: suntque ordinator Ordinandus, & ordinatoris minister: nimirum examinatur promouendorum ad ordines, & notarios qui scribit promouendos vel eos vocat, quiq; scribit literas testimoniales Ordinis accepti, quem ad loco citato, dicto quinto Syluest. habet.

Quoad ordinatorem igitur notandum est, Episcopum non posse absque labe simonia aliquid temporale recipere pro collatione Ordinis, ex cap. Quidquid, 1. quæst. 1. & ex cap. 1. De simonia & ex Extrauag. 1. communi, eodem tit. & ex Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. in decreto de reformatione: ex quo habetur id procedere in collatione quorumcumque Ordinum, etiam tonsuræ Clericalis. Quamquam tamen post ipsam collationem Ordinis, liberaliter ac sponte, & non in compensationem oblatum, recipi potest: dummodo ab sit scandalum, ex cap. Sicut Episcopum, 1. quæst. 2. & ex cap. Dilectus 2. §. finali De simonia.

Quoad ordinandum vero, notandum est simoniam committere rogando Beneficiarium, vt suum beneficium resignet in ipsius fauorem, quo ordinari possit ad beneficij titulum, intereaque facta conuentione, quod denovo in fauorem ipsius idipsum beneficium resignabit. Item rogando patronum, vt præsentet ipsum ad beneficium, ad cuius titulum ordinari possit, facta similiter conuentione, quod illud denovo resignabit in fauorem eius quem vult is ipse patronus. Et quamuis vtraque hæc simonia conuentionalis, sit in beneficio: perinde tamen ac si commissa esset in ordine, ob eam incurritur suspensio in ordine per cap. Nescimus, & cap. Sanctorum distinct. 70. & cap. Cum secundum, De præbendis: in quibus talis suspensio imponitur ei qui sacros ordines suscipit absque titulo beneficij, vel alterius quod pacifice possessum, ad victum sibi honeste sufficiat. Quam pœnam Concilium Trident. innouat in sess. 21. cap. 2. De reform. ea de re amplum statutum tradens. Titulus autem fictus, qualis est in duobus propositis casibus, pro nullo habetur.

Simoniam quoque is committit qui ab Episcopo ordinatur sine titulo facta conuentione de non petendo ab ipso aliquid in propriam sustentationem. Cum enim iure communi Episcopus Clericum pauperem ordinans sine titulo, teneatur ei prouidere de honesta sustentatione per citatum cap. Cum secundum: sane simoniaca erit dicta conuentione, tanquam ea in qua onus pecunia æstimabile relaxatur pro habenda re spiritali; indeque ordinator per triennium & ordinatus in perpetuum suspensio suspensione Sedi Apostolicæ reseruata, per cap. Si quis, De simonia. Vbi etiam idem statuitur de eo qui ad ordines præsentatus est ab aliquo, facta conuentione de non petendo ab eo aliquid pro sua sustentatione. Cum qua fallacia, coincidit illa nimis frequens, qua parentes pauperiores filio sicte constituunt patrimonium sufficiens ad sustentationem, confecto publico instrumento; quod antequam eisdem filio tradatur, aliud conficitur per quod tali constitutioni ille renuntiat: ita vt ordinetur ad titulum patrimonij fictum.

Adde etiam ordinandum simoniam committere, si præsentatori suo aliquid temporale ad hoc der vel promittat, vt ad ordines ab ipso præsentetur. De quo habetur textus in cap. Ex tua, De simonia.

Quoad ministrum denique ordinatoris, notandum est; non tantum Episcopum qui ordinem confert: sed etiam ministros qui quasi accessorij, illum in ea collatione adiuuant, prohiberi aliquid etiam sponte oblatum pro illa accipere, vt videre est in Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. De reform. cui consonat cap. Sicut pro certo, De simonia.

monia. Aduerte vero obiter, ideo censeri simoniam committi, si ad hoc detur vel promittatur aliquid examinatio-ri, ut aliquem approbet; quod per examinationem, & approbationem, tanquam ministerium iurisdictionis Episcopalis del. gatur, facultas quaedam, dispositioque acquiritur ad ordines recipiendos. Item constare quidem Notarium cui constitutum est salarium publicum pro officio exercendo, non posse quidquam exigere pro literis dimissoriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumque de causa, pro accessorio ad collationem ordinis, ex cap. De simonia, & Concil. Trident. loco cit.

Queritur vero, vtrum idem Notarius possit aliquid accipere, quando nullum habet stipendium sibi constitutum ab Episcopo. Communior autem sententia est ex Angelo Simonia 3. num. 22. & Syluestro in citato dicto quinto, quod ille tunc possit aliquid exigere pro labore & expensis chartae & ceræ, factis in literis dimissoriis, vel testimonialibus. De quo concilium Trid. in cit. cap. 1. statuit pro singulis eiusmodi literis, decimam partem aurei accipi posse, neque ex talibus Notarij commodis, quidquam directe vel indirecte ratione collationis ordinum, posse provenire Episcopo: non obstantibus quibuscumque, taxis, consuetudinibus etiam immemorabilibus, aut quorumcumque locorum statutis contrariis: quæ omnia cessant ac interdicuntur.

Ceterum post susceptos iam ordines vltro oblatum, & absque vlla antecedente pactione donatum, recipi potest sine simonia: ex glossa penult. ad cap. 1. De simonia & Sylu. in sine citate questionis 8. & Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 101. vers. 11. Pro quo facit cap. Sicut Episcopum, 1. quæst. 2. Sed meminit oportet nunquam censeri donatum liberaliter, non item in pretium, quod immediate datur pro ordinatione: siue ante siue post eam detur: & siue Episcopus fuerit alioqui gratis collaturus ordinem, siue non: & siue accipiens sit ipse Episcopus collator, siue alius: & siue dans sit is qui ordinatur, siue alius ex Sylu. in verb. Simonia quæst. 6. Quatamen in re ignorantia probabilis, vt & in alius, excusatur a peccato, & a poena illius sequente: adeo ut is non suspendatur ab ordine, pro cuius ordinatione data est pecunia ipso inficio; vel ipso conficio quidem, sed contradicente: nisi postea certior reddatur de facto, ratificet illud. De quo Nauarr. in Enchir. cap. 25. num. 68. sub finem: pro eo que faciunt ante habitatum, 178. Nonnulla dubia possunt hic adhuc moueri: quibus satisfacere oportet paucis.

Solutio aliquot dubiorum.

P R I M V M E S T, An simonia committatur dando pecuniam Episcopo non ordinatæ aliquem. Ad quod ex Sylu. quidem in cit. quæst. 8. dicto 5. simpliciter respondendum est affirmatiue: argumento cap. Nemo, De simonia. Sed iuxta ea quæ Suarez in eod. memorato lib. 4. cap. 22. late disputat de omissione actuum spiritualium, an ea possit esse materia simoniæ; videtur distinctione vtendum: ac dicendum si talis ommissio sit nuda negatio liberi vsus potestatis ordinandi: pro ea pretium accipere, non esse simoniam: quia illud pro quo accipitur, quodque sic venditur, est tantum libertas naturalis agendi vel non agendi: perinde ac si quis accipiat pretium vt non dicat Missam, quod est ei liberum. Sin autem ommissio annexa sit vsui potestatis spiritualis; adeo ut tantum in hac habeat estimationem, efficaciamque moralem, simonia est pro ea pretium accipere, quia tota ratio dandi sumitur ex eadem spirituali potestate, ipsaque est propter quam principaliter datur. Ceterum huius posterioris modi, ommissio esse deprehenditur ex effectis proportionatis potestati ordinandi quibus annexa est: quales effectus sunt: non admittere ordinandum ad examen consuetum, aut examinatum non permittere inscribi in catalogo ordinandorum, aut inscriptum repudiare, offerentem se cum cæteris ordinandis.

A L T E R V M D V B I V M E S T, An simonia sit, dare aliquid temporale ianitori vt ordinandum introducat ad Episcopum pro literis dimissoriis, vel ordine, vel alio spirituali perendo vel obtinendo. Ad quod respondetur,

cum Angelo in verbo Simonia 3. num. 25. Non esse simoniam, nisi ea intentione detur vt per intercessionem introducentis, res spiritualis obtineatur, aut introducens aliquid plus exigat ratione ordinis, alteriusve rei spiritualis obtinendæ, quam alioqui exigeret pro obsequio, quod exhibet.

T E R T I V M D V B I V M E S T, An simoniam committat qui dat alteri pecuniam, vt suis precibus intercedendo, procuret ei ordinem aut beneficium conferri. Ad quod Sotus lib. de iust. & iure quæst. 7. art. 3. sub n. ium, absolute quidem respondendo esse simoniam ex parte Prælati habentis intentionem gratis dandi, quamuis ad dandum inducatur precibus intercessoris, recipientis pecuniam. Sed cum Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 106. post plures alios, quorum ipse vid. meminit, vt detur distinctione respondendum. Nempe si is pro quo interceditur, det pecuniam intercessori pro obtinendo ordine, vel beneficio, tunc simoniam committi: quia emere intercessionem qua ordo vel beneficium obtinetur, est emere ipsum ordinem vel beneficium, qua ratione concedimus Soto, paria esse, dare pecuniam intercessori & collatori. Si vero det pecuniam intercessori, non quæ pro obtinendo ordine vel beneficio per intercessionem ipsius: sed pro labore industria & diligentia, qua tale negotium procurat, vel pro expensis, vel pro damno quod illi emergit aut lucrium quod illi cessat, tunc non esse simoniam quia sic non emitur intercessio pro ordine vel beneficio obtinendo; sed emitur vt resse ibid. ait Nauarr. aliquid ante dictorum quod intercessor non tenetur gratis prestare. In hocque distinguitur intercessor a collatore, quod collator pro suo etiam labore in conferendo ordine, vel beneficio, non possit licite pecuniam accipere: intercessor vero possit, dummodo tamen non accipiat plus quam meretur eius labor & industria, iuxta dicenda in fine sequentis capituli.

C A P V T X V.

De peccato simoniae prout committitur in re spirituali effectiue.

S Y M M A R I V M.

- 205 *Que comprehenduntur nomine rei spiritualis effectiue.*
- 206 *Quatenus simonia committatur in iis que sunt potestatis ordinis.*
- 207 *Quatenus officia minorum ordinum vendere simoniacum sit.*
- 208 *Quatenus sine simonia possit pro sepultura accipi pecunia.*
- 209 *Varietas actuum qui procedit ex Ecclesiastica iurisdictione.*
- 210 *Simoniacum est pecuniam dare pro actu communicandi Ecclesiasticam iurisdictionem.*
- 212 *Similiter pro actu exercendi eiusmodi iurisdictionem.*
- 213 *Quod pro crediti ammittalis actus versetur in temporali materia.*
- 214 *Non item si respectu illius temporale accipitur ex consuetudine laudabili: vt respectu visitationis que fit a Prælato.*
- 215 *Aut in penam, vt cum dispensatio datur in gradu in conjuguitatis: aut per modum compositionis, vt cum dispensatur in voto faciendi opus aliquo iurium.*
- 215 *Aut in intercessionem pro ut accipitur a concionatore.*
- 217 *Possit quis locum suum operari, ac stipendium accipere pro labore exercendi actus al quorum officiorum Ecclesiasticorum.*
- 218 *Quomodo accipiendum sit, quod in Romana curia quædam officia Ecclesiastica venduntur.*
- 219 *Quatenus liceat aut non liceat pecuniam dare pro introitu apud Papam aut alium Prælatum, pro iustitia vel gratia ab eis obinenda.*
- 220 *Quatenus liceat post obitum, temporaliter dare iis quorum introitu obitum est.*

N O M I N E rei spiritualis effectiue comprehenduntur primo illa, quæ ex gratia Dei, & virtutibus supernaturalibus proficiuntur; vt omnia opera meritoria, impetratoria, & satisfactoria: pro quibus vt talia sunt (cum procedant a diuina gratia, in ea-

GINAL
LIXIS
P.P.
IV